

Bilaga 5: Verksamhetsplan för SIP LIGHTer 2024

Lättviktsagendan

Verksamhetsplanen beskriver mål och övergripande aktiviteter för det strategiska innovationsprogrammet (SIP) LIGHTer, som är planerade och prioriterade under 2024. Verksamheten utgår från vår forsknings- och innovationsagenda som vi kallar Lättviktsagendan. Den skrevs första gången 2013, därefter har den uppdaterats tre gånger: 2016, 2019 och 2022. Här nedan ges en överblick av hur planen för verksamheten i SIP LIGHTer 2024 ser ut.

Nioårsutvärderingens rekommendationer

Under 2022 har hela LIGHTers verksamhet sedan 2013 utvärderats. Den övergripande slutsatsen sammanfattas enligt nedan:

"LIGHTer är ett välstrukturerat och välskött program som har skapat möjligheter för branscher och vetenskapsområden att mötas över traditionella gränser. Programmet har inom ramen för den mångåriga satsningen lanserat en rad insatser som konsekvent har eftersträvat av programmet uppsatta effektmål (hållbarhet, tillväxt och effektivitet). Nioårsutvärdering av strategiska innovationsprogram. Vidare har programmet bidragit till att utveckla ett område (lättvikt), både genom projekt och utbildningsinsatser, som är centralt för hållbar utveckling. Instrumentet strategiska innovationsprogram har fungerat bra för att formera och positionera området lättvikt i Sverige och för att sätta Sverige på den internationella lättviktskartan."

Utifrån resultatet har utvärderarna rekommenderat fortsatt finansiering och formulerat nedanstående sju rekommendationer inför den fjärde och sista etappen av LIGHTer.

1. Portföljanalys

LIGHTer bör via en portföljanalys presentera vad programmet byggt upp inom lättviktsområdet och utifrån denna utveckla en vision, en framtida nationell strategi och en färdplan för lättvikt som sträcker sig bortom avvecklingen av strategiska innovationsprogram i sin nuvarande form.

2. Samarbete

Samarbeten med andra strategiska innovationsprogram bör fortsätta och förstärkas inom områden där programmen kan stärka varandra. Genom ett samarbete med andra strategiska innovationsprogram kan LIGHTer nå nya aktörer (exempelvis via samarbete med RE:Source) och samla resurser för områden som sträcker sig över flera strategiska innovationsprogram.

3. Kommunikation av samhällsrelevans

Programmet har ett tydligt teknikfokus och tycks ha en bra synlighet hos dess deltagare och projektdeltagare men bör kommunicera innehåll och samhällsrelevans för en bredare målgrupp inkluderande branscher utanför programmet, policypåverkande aktörer och allmänhet. Det kan handla

om att påverka normer, regelverk, etablerade aktörer, tradition och hävd för att påskynda en bred användning av nya resurseffektiva lättviktslösningar.

4. Affärsmodeller och cirkulär ekonomi

Programmet bör ta sig an hur nya lättviktslösningar kan kräva ett kompletterande fokus på affärsmodeller och cirkulär ekonomi samt genom detta bygga nya nätverk med för programmet nya branscher och aktörer. Att en sådan breddning är motiverad och genomförbar givet den korta tid som är kvar av programmet är dock inte självklart.

5. Fortsatt internationalisering

Satsningen på internationell samverkan bör fortsätta och utökas ytterligare då internationell samverkan är av stor vikt för att säkerställa kvalitet och konkurrens för såväl projekt som aktörer och rekrytering. Att uppmana till bilaterala samarbeten redan i utlysningar kan vara en modell värd att prova.

6. Tekniska index för klimatpåverkan

LIGHTer har en omfattande kontroll av verksamheten och hur den bidrar till hållbar konkurrenskraft. Indikatorerna och målen är alla relevanta, moderna och andas framåtanda, men samtidigt ger ingen av dem en teknisk och direkt jämförbar bild av klimatpåverkan. Programmet bör därför undersöka möjligheten att använda de tekniska index för klimatpåverkan som utvecklats utanför Sverige.

7. Hållbarhetsstöd

Stödet i form av de hållbarhetsutbildningar som programmet erbjuder för SMF bör dokumenteras och spridas till andra program.

Fokus 2024

LIGHTer Academy (IM1)

LIGHTer Academy är den strategiska, akademiska forskningen inom SIP LIGHTer. Den har lyfts fram som en mycket väl fungerande verksamhet i nioårsutvärdering. Det grundläggande arbetet i nätverket kommer därför att fortsätta i liknande former som det tidigare bedrivits. 2024 och 2025 kommer vi att lägga mycket arbete på att utveckla industriella gränsgångarprojekt och akademiska postdoktorprojekt. De ska förstärka möjligheterna att ta radikala forskningsresultat inom lättvikt på TRL 1-3 till industriell tillämpning fortare.

Industriförankrade utvecklingsprojekt (IM2)

Ett övergripande mål för SIP LIGHTer är att mer än 75 % av de lättviktsmaterial och -tekniker som utvecklas i industriförankrade utvecklingsprojekt ska industrialiseras. I nioårsutvärderingen betonas

vikten av att sprida resultaten av alla finansierade projekt. 2024 kommer vi ha fokus på framgångsrika projektresultat, industriella demonstratorer och portföljanalysen.

LIGHTer Småföretag (IM3)

LIGHTer Småföretag är en form av mötesplats för att hitta samspelet mellan små teknikorienterade företag och Sveriges stora globala tillverkningsindustrier. Målet är att i ett tidigt skede kunna spela in leverantörer i skarpa utvecklingsprojekt med konkreta uppdrag så att steget till en volymorder minskar och möjligheten att satsa tid och resurser ökar för fler små och medelstora företag. Under 2024 ligger fokus på att stödja de pågående projekten och att coacha alla tidigare projekt att hitta fortsatt finansiering, gärna internationellt.

Kompetensutveckling: LIGHTer PhD Network och LIGHTer Produktoptimering (IM4)

LIGHTer PhD Network är vårt strategiska, akademiska doktorandnätverk. Det har lyfts fram som en mycket väl fungerande verksamhet i nioårsutvärdering. Vi fortsätter utveckla det under 2024 med fokus på internationalisering, hållbarhet och framtida finansiering. Intresset för doktorandkursen i lättvikt är större än någonsin.

Inom LIGHTer Produktoptimering fortsätter vi arbetet med kompetensutveckling om produktoptimering. Vi sprider vår nya digital utbildning om produktoptimering. Utbildningen är basen för ett utvidgat nätverk.

Gränsöverskridande nationell samverkan (IM5)

Under 2023 deltog LIGHTer aktivt i arbetet med att ansöka om nästa generations strategiska innovationsprogram (Impact Innovation) tillsammans med Produktion2030, Smartare Elektroniksystem, RE:Source, Innovair, SIO Grafen och Wallenberg Initiative Material Science for Sustainability. Vi kommer att fortsätta att vara aktiva i skapandet av Impact Innovation. Vi kommer också vara aktiva med att skapa förutsättningar för en fortsatt satsning inom lättvikt efter den tolvåriga finansieringen av SIP LIGHTer 2025. Som redskap tar vi fram en exitstrategi.

Internationell samverkan (IM6)

Vår internationella samverkan är en av grundförutsättningarna för vår framgång. Nioårsutvärderingen lyfter fram vårt internationella arbete som framgångsrikt. Vår internationella strategi leder oss mot nio tydliga punkter som vi ska uppnå 2026. Vinnova ser med stort intresse på vårt internationella engagemang och förstärker vår internationella budget under 2024 och 2025.

Vi arrangerar LIGHTer International Conference i Göteborg den 18–19 juni 2024. Både den konferensen, och många andra aktiviteter vi gör under året, kommer att bidra till den gemensamma europeiska lättviktsstrategin som presenterades på 3rd European Lightweighting Network Conference i Stockholm 2023.

Nya former för internationell samverkan undersöks och utvecklas inom ramen för Nordic Innovation, Horisont Europa och framtida ramprogram inom EUs forskningsfinansiering.

Ledning, koordinering och kommunikation (IM7)

Styrelsen för SIP LIGHTer har vid återkommande tillfällen uttryckt att de är nöjda med hur verksamhetsledningen leder och koordinerar verksamheten. Vi kommer därför att i stora stycken fortsätta arbeta som vi gjort i tidigare etapper.

Under 2024 lägger vi stor energi på att ta fram en portföljanalys. Den ska sedan leda oss vidare mot en exitstrategi. Vi vill att så många av LIGHTers aktörer som möjligt knyter ihop sig med andra aktörer och ser till att vi bygger vidare på de goda resultat och erfarenheter som byggts upp inom LIGHTer. Vi kommer också arbeta mycket med kommunikation av LIGHTers portföljanalys, exitstrategi och samlade resultat.

Nya former för nationell samverkan undersöks och utvecklas inom ramarna för Impact Innovation, Mistra och Medlemsprogram Lättvikt.